

Собака

Михайло Яцків

Ночами стерегла майно свого ґазди, терпіла голод і холод, а днями шнирjala по чужих обійстях за поживою. Звичайна історія. Боки запались ямами.

Скулена, загнула хвіст під себе і гризла кістку. Але замерзла кістка була затверда на її зуби. Знеохочена, сіла. Була хвора, дрижала від морозу, а в її очах стільки суму...

Сніг куйовдився від морозного вітру, як волос старця, в серці якого дрімає гадюка.

Хтось загулював на собаку — вона попленталася далше і знов сіла. Надходить пустяк і схиляється по камінь — вона тікає. Іде прошак, кличе її, вона дивиться недовірливо і тікає з дороги. Ніде місця спокійного...

Прибігла домів і запрягалася під піч. Вже й їди не просить, тільки лиже цуценята, що приссались до неї і пищать... Дивиться з-під печі сонним поглядом, повним материнської меланхолії...

Мала Ганнуса любить бавитись з Лискою, але тепер сидить на лаві і шепче: "Бідна Лиска, дуже бідна Лиска. Як мама дадуть мені молока, то я сховаю і вночі встану тихенько, аби ніхто не видів, — та й дам Лисці. А як буде тепло надворі і чічки настануть, буду бігати з Лискою і з песиками у ліс, але вже не буду її бити, лише все сховаю для неї хліба в пазуху..."

ґазда заглянув під піч, витягнув щенята, став їх оглядати і вибирати. Лиска прочувала лихо, приповзла на животі і почала лизати його чоботи. Цуценята пищали, а вона не могла їх оборонити. Вона лише махала хвостом, скавуліла жалісно і благала очима. Він копнув її, запер у хаті, а щенята виніс на мороз. Даром скавуліла і дерла лапами двері. Знадвору долітав писк, переходив в уриване хропіння, вкінці цілком затих.

ґазда застукав у сінях, собака поволоклась під піч, а дівчатко стрибнуло на постіль і накрилося з головою.

1900